

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Olgy Stránské a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Jana Čížka v právní věci žalobce: **R.J., a.s.**, se sídlem n. S., B., zastoupeného JUDr. Ondřejem Doležalem, advokátem se sídlem Koliště 1912/13, Brno - Černá pole, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2014, č. j. MV-21800-6/ODK-2014,**

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2014, č. j. MV-21800-6/ODK-2014. Žalovaný tímto rozhodnutím v části výroku za první odrážkou zrušil v bodech 1a, 1d a 1e rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 10. 3. 2014, č. j. 044210/2014/KUSK, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V části výroku rozhodnutí za druhou odrážkou žalovaný zamítl v bodě 3 odvolání žalobce a potvrdil prvostupňové rozhodnutí. Krajský úřad Středočeského kraje (dále též „povinný subjekt“) svým prvostupňovým rozhodnutím rozhodl tak, že nevyhověl v části týkající se bodů 1a, 1d, 1e a 3 žádosti žalobce a poskytnutí informací v této části odmítl.

Žalobce uvedl, že požádal povinný subjekt o poskytnutí informací, které se týkaly hrazení prokazatelné ztráty společnosti Č. d., a.s. (dále jen „dopravce“) z provozování

železniční osobní dopravy na základě smlouvy o závazku veřejné služby v drážní dopravě ze dne 1. 12. 2009 (dále jen „smlouva o závazku“). Rozhodnutí žalovaného napadá v rozsahu výroku, kterým bylo odvolání zčásti zamítnuto a potvrzeno rozhodnutí povinného subjektu. V prvním žalobním bodě žalobce namítl, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Nedostatek odůvodnění spatřuje v tom, že napadené rozhodnutí není dostatečně podrobné a nejsou z něj zřejmé úvahy, které žalovaného vedly k zamítnutí odvolání. Žalovaný pouze převzal úvahy povinného subjektu, aniž by provedl vlastní úvahu a zhodnocení. V rámci druhého žalobního bodu žalobce namítá, že žalovaný dospěl k nesprávnému závěru o tom, že neexistuje zákonná či smluvní povinnost povinného subjektu vést výkazy příjmů, nákladů a dotací v členění podle jednotlivých linek. Forma výkazů je stanovena vyhláškou Ministerstva dopravy č. 241/2005 Sb. a nově jejich formu stanoví zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících, a vyhláška č. 296/2010 Sb., o postupech pro sestavení finančního modelu a určení maximální výše kompenzace. Vyhláška sice nestanoví povinnost vést výkazy v členění podle linek, to však vyplývá z povahy rozdílné ekonomiky jednotlivých linek. Žalobce poukazuje na skutečnost, že podle smlouvy o závazku má dopravce povinnost vést výkazy. Pokud povinný subjekt výkazy v podrobnějším členění nepožaduje, svědčí to o porušení povinnosti řádného hospodáře. Požadované výkazy příjmů, nákladů a dotací jsou totiž nezbytným podkladem pro posouzení, zda kompenzace byla vyplacena oprávněně, zejména za situace, kdy při uzavření smlouvy o závazku nebyla splněna kriteria stanovená v judikatuře ESD (rozsudek Soudního dvora ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans GmbH*, ve věci C-280/00), neboť vyplácení kompenzací může představovat nedovolenou veřejnou podporu. Závěrem žalobce dodal, že požadované informace se týkají hospodaření s veřejnými prostředky a hospodárnosti jejich využití. Poskytnutí informací je proto v souladu s § 9 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť vyžádané informace slouží jako podklad pro stanovení výše úhrady na vyrovnání prokazatelné ztráty, která je hrazena z veřejných prostředků. Tyto informace nelze utajovat s odkazem na ochranu obchodního tajemství.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě namítl, že žalobce v petitu žaloby navrhl zrušení celého napadeného rozhodnutí, ačkoliv tímto rozhodnutím bylo částečně zrušeno rozhodnutí povinného subjektu (výrok za první odrážkou). Podle jeho názoru je proto žaloba zčásti nepřijatelná a měla být v této části odmítnuta. Ve zbylé části je žaloba nedůvodná a žalovaný navrhl její zamítnutí. K prvnímu žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že rozhodnutí splňuje požadavky podle § 68 odst. 3 správního řádu a není tudíž nepřezkoumatelné. Potvrdil-li žalovaný zčásti rozhodnutí povinného subjektu, znamená to, že se ztotožnil s jeho odůvodněním, na které je tudíž nutné pohlížet jako na součást odůvodnění rozhodnutí žalovaného. K druhému žalobnímu bodu uvedl, že dopravce předkládá výkazy nákladů a výnosů z přepravní činnosti ve veřejné drážní osobní dopravě podle čl. VI odst. 7 smlouvy o závazku, tyto souhrnné výkazy povinný subjekt neposkytl s odkazem na obchodní tajemství. Žalovaný ovšem v části týkající se poskytnutí těchto souhrnných výkazů (jednalo se o část výroku rozhodnutí žalovaného za první odrážkou – pozn. soudu) rozhodnutí povinného subjektu zrušil a věc mu vrátil k novému projednání. Není tedy zřejmé, z jakého důvodu neposkytnutí souhrnných výkazů nákladů a výnosů z přepravní činnosti žalobce v tomto rozsahu napadá v žalobě. Smlouva o závazku v čl. VI odst. 7 nestanoví povinnost vést evidenci nákladů a výnosů z přepravní činnosti podle linek, nýbrž stanoví dopravci povinnost prokázat výši celkové prokazatelné ztráty dle jednotlivých kalendářních čtvrtletí formou

výkazů nákladů a výnosů z přepravní činnosti, jakož i povinnost předložit výkaz o využití jednotlivých spojů na tratích. Žalovaný dospěl k závěru, že požadované informace (výkazy v členění požadovaném žalobcem – pozn. soudu) se u povinného subjektu nenachází a povinný subjekt nemá zákonnou ani smluvní povinnost tyto informace mít. Žalovaný souhlasil, aby soud rozhodl ve věci samé bez ústního jednání. Pokud by však žalobce na jednání trval a v řízení měl nakonec úspěch, pak navrhl, aby byla žalobci přiznána náhrada nákladů spojených s tímto jednáním pouze tehdy, pokud do řízení vnese nové skutečnosti. V opačném případě nelze považovat náklady spojené s tímto jednáním za důvodně vynaložené.

Žalobce v replice uvedl, že v žalobě namítá nedostatečnost odůvodnění rozhodnutí a dále rozporuje žalovaným tvrzenou neexistenci zákonné a smluvní povinnosti vést výkazy v požadovaném členění. Čl. VI odst. 7 smlouvy o závazku výslovně neukládá povinnost vést výkazy nákladů a výnosů v členění podle linek, avšak dopravce má povinnost vést výkazy. Žalobce však žádal o vysvětlení, jakým způsobem povinný subjekt jako řádný hospodář organizuje veřejnou dopravu v kraji a kontroluje výdaje na zajištění regionální osobní drážní dopravy. Přestože tato formulace neobsahuje výslovně pojmy doklad či výkaz, je zjevné, že žádal o doložení hospodaření, přičemž formu ponechal na žalovaném. Povinný subjekt měl s ohledem na tuto část žádosti poskytnout výkazy alespoň v takovém členění, v jakém mu je poskytuje dopravce. Povinnost disponovat výkazy v členění podle jednotlivých linek (či obdobném členění) žalobce dovozuje z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října 2007, o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici, a ze závazných rozpočtových pravidel [§ 2 písm. l) a m) a § 11 odst. 4 písm. b) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů]. Pro kontrolu hospodaření a posouzení hospodárnosti, účelnosti a efektivit je nezbytné, aby kraj měl k dispozici evidenci ve vztahu k jednotlivým provozovaným linkám. Pouze tak lze ověřit, zda je kompenzace poskytována v řádné výši a nedochází k překompenzací. Výkazy nákladů, příjmů a dotací jsou nezbytným podkladem pro transparentní zjištění, zda vyplacená kompenzace odpovídá poskytnutým dopravním službám a je v souladu s uvedeným nařízením. Podle podmínek stanovených v rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci *Altmark* musí být kompenzace stanovena transparentně způsobem, který zabraňuje nadměrnému poskytnutí kompenzací, které by při nedodržení stanovených podmínek představovaly nepovolenou státní podporu, tedy pouze k pokrytí tzv. čistého finančního efektu.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobce požádal povinný subjekt dne 21. 11. 2013 podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném do 31. 12. 2014 (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). V žádosti uvedl, že žádá o poskytnutí informací za účelem posouzení, zda kompenzace vyplacené společnosti Č. d., a.s. na základě smlouvy o závazku veřejné služby v drážní dopravě uzavřené mezi Středočeským krajem jako objednatelem a Českými drahami, a.s., jako dopravcem ze dne 1. 12. 2009 nepředstavují protiprávní veřejnou podporu. V bodě 3. žádosti, který byl upřesněn žalobcovým podáním ze dne 5. 12. 2013, se domáhal žalobce poskytnutí informací, které formuloval takto:

„3. Výkazy příjmů, nákladů a dotací podle linek

Žádáme o výkazy kompenzací podle jednotlivých linek (úseky drah), a to nejlépe v členění, v jakém je ČD předkládají Ministerstvu dopravy, nebo ve členění obdobném, a to za období od roku 2009 do současnosti.

Pokud tato data od ČD nemáte k dispozici, žádáme o vysvětlení, jakým způsobem jako řádný hospodář organizujete veřejnou dopravu v kraji a kontrolujete výdaje z krajského rozpočtu na zajištění regionální osobní drážní dopravy.“

Povinný subjekt požádal přípisem ze dne 2. 12. 2013 dopravce o souhlas s poskytnutím požadovaných informací. Dopravce v dopise ze dne 13. 12. 2013 sdělil, že požadované informace považuje za obchodní tajemství a z toho důvodu nelze požadované informace poskytnout.

Povinný subjekt rozhodnutím ze dne 8. 1. 2014, č. j. 004330/2014/KUSK, žádosti nevyhověl v části týkající se bodů 1a, 1d, 1e, 2a, 2c a 3 a v této části poskytnutí informace odmítl. K odvolání žalobce žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 2. 2014 zrušil rozhodnutí povinného subjektu a věc mu vrátil k novému projednání.

Rozhodnutím ze dne 10. 3. 2014, č. j. 0044210/2014/KUSK, povinný subjekt rozhodl o žádosti tak, že žádosti v části týkající se bodů 1a, 1d, 1e a 3 nevyhověl a poskytnutí informace odmítl. V odůvodnění mj. uvedl, že výkazy nákladů a výnosů z přepravní činnosti ve veřejné drážní dopravě představují obchodní tajemství dopravce. Ve výkazech nákladů a výnosů poskytnutých žalobci byly odepřeny informace vypovídající o (předpokládaných) nákladech a výnosech dopravce a netýkají se hospodaření Středočeského kraje, neboť mají povahu obchodního tajemství. Pokud jde o bod 3 žádosti, povinný subjekt uvedl, že platná legislativa v době uzavírání smlouvy neukládala povinnost, aby ke smlouvě byl pro každou jednotlivou linku (trať) předložen samostatný výkaz nákladů a výnosů z přepravní činnosti v drážní osobní dopravě. Z tohoto důvodu nemá povinný subjekt k dispozici výkazy kompenzací podle jednotlivých linek (úseků drah) a nemůže je žalobci poskytnout.

Žalobou napadeným rozhodnutím z 29. 4. 2014 žalovaný zrušil rozhodnutí povinného subjektu ve vztahu k bodům 1a, 1d a 1e žádosti a věc mu v této části vrátil k dalšímu řízení. V druhé části výroku rozhodnutí žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí o nevyhovění žádosti v bodě 3 a v této části potvrdil prvostupňové rozhodnutí. Žalovaný se nejprve zabýval ve svém rozhodnutí přezkumem první části prvostupňového rozhodnutí, které se týká bodů 1a, 1d a 1e žádosti. Dospěl přitom k závěru, že žalovaný nesprávně a neúplně posoudil otázku, zda požadované informace představují obchodní tajemství dopravce. Pokud jde o důvody zamítnutí odvolání v části týkající se informací požadovaných v bodě 3 žádosti, žalovaný uvedl, že uznává existenci základního požadavku, aby povinný subjekt disponoval informacemi za účelem kontroly efektivity a transparentnosti vynaložených veřejných prostředků. Je proto na povinném subjektu, aby si při nakládání s vlastními finančními prostředky v samostatné působnosti stanovil vlastní pravidla. Pro účely žádosti o poskytnutí informace nicméně nelze uznat požadavek na dostupnost (pořizování) informací v žalobcem požadované struktuře, pokud to zároveň výslovně nestanoví platné právní předpisy. Ani žalobce neuvádí právní předpis, z něhož by taková povinnost pro povinný subjekt vyplývala.

Předmětem přezkumu nemůže být kontrola plnění jeho smluvních povinností. V tomto řízení je zkoumána toliko otázka, zda odmítnutí žádosti o poskytnutí informací obstojí z pohledu zákona o svobodném přístupu k informacím.

Součástí správního spisu povinného subjektu je smlouva o závazku ze dne 1. 12. 2009 uzavřená mezi Středočeským krajem jako objednatelem a dopravcem, včetně jejích příloh, a dodatky č. 1 – 7 k této smlouvě o závazku. Soud z obsahu smlouvy o závazku zjistil, že nabyla účinnosti dnem podpisu a byla uzavřena na dobu určitou do 30. 11. 2019 (čl. XV odst. 1). Účelem smlouvy o závazku je zabezpečení základní dopravní obslužnosti na území Středočeského kraje veřejnou drážní dopravou na úsecích drah specifikovaných v čl. IV smlouvy o závazku na dobu určitou do 30. 11. 2019. Předmětem smlouvy o závazku je povinnost dopravce zabezpečit základní dopravní obslužnost na území vymezeném objednatelem veřejnou dopravou vlaky dopravce na vymezených úsecích drah a povinnost objednatele uhradit dopravci z rozpočtu kraje prokazatelnou ztrátu včetně přiměřeného zisku v souladu se zákonem a vyhláškou č. 241/2005 Sb., o prokazatelné ztrátě ve veřejné drážní osobní dopravě a o vymezení souběžné veřejné osobní dopravy, a to maximálně do výše dohodnuté úhrady. Podle čl. VI odst. 7 smlouvy o závazku je dopravce povinen v ujednaných čtvrtletních termínech předložit objednateli výkaz nákladů a výnosů z přepravní činnosti ve veřejné drážní osobní dopravě, jehož vzor je obsažen v příloze 3 smlouvy o závazku. Zároveň je povinen předložit za dané období objednateli výkaz o využití jednotlivých spojů na tratích uvedených v příloze č. 1 smlouvy o závazku a v návaznosti na tento výkaz navrhnout objednateli redukci spojů. V čl. X jsou obsažena ujednání o výkonu kontrolní činnosti a o stanovení a plnění ukazatelů kvality poskytovaných dopravních služeb. Podle čl. X odst. 1 dopravce prohlašuje, že je srozuměn s právem objednatele vykonávat v souladu s postupem upraveným zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, finanční kontrolu skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky zejména při vynakládání veřejných výdajů včetně veřejné finanční podpory u dopravce jako kontrolované osoby.

V průběhu jednání žalobce změnil žalobní návrh tak, že se domáhá zrušení části napadeného rozhodnutí, v níž žalovaný v bodě 3 rozhodnutí povinného subjektu částečně zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí povinného subjektu. Dále uvedl, že na žalobě trvá. Žalovaný uvedl, že navrhuje zamítnutí žaloby a přiznání náhrady nákladů řízení žalovanému za 2 úkony spočívající v podání vyjádření a účasti na jednání ve výši 600,- Kč podle vyhl. 254/2015 Sb.

Dále krajský soud přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů a v rozsahu žaloby (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadenou část výroku rozhodnutí žalovaného, proti níž žaloba směřuje, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. Podle odst. 4 se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.

Podle § 8b odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím povinný subjekt poskytne základní osobní údaje o osobě, které poskytl veřejné prostředky.

Podle § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne. Podle odst. 2 při poskytování informace, která se týká používání veřejných prostředků, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství.

Podle § 39 odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění účinném do 30. 6. 2010 (dále jen „zákon o dráhách“), závazek veřejné služby v drážní dopravě vzniká na základě písemné smlouvy, kterou s dopravcem uzavírá a) kraj, b) Ministerstvo dopravy po dohodě s Ministerstvem financí, a jedná-li se o zajištění potřeb obrany státu, i po dohodě s Ministerstvem obrany ve veřejném zájmu na zajištění dopravních potřeb státu.

Podle § 39a odst. 1 zákona o dráhách prokazatelnou ztrátou se pro účely tohoto zákona rozumí rozdíl mezi ekonomicky oprávněnými náklady vynaloženými dopravcem na splnění závazku veřejné služby včetně přiměřeného zisku vztahujícího se k těmto nákladům a tržbami a výnosy dosaženými dopravcem z tohoto závazku. Podle odst. 2 písm. a) prokazatelnou ztrátu vzniklou dopravci plněním závazků veřejné služby hradí kraj ze svého rozpočtu, jedná-li se o zajišťování základní dopravní obslužnosti území závazky veřejné služby. Podle odst. 3 bližší vymezení prokazatelné ztráty, způsob jejího výpočtu, doklady, kterými musí být výpočty prokazatelné ztráty doloženy, vymezení přiměřeného zisku, náležitosti smlouvy o závazku veřejné služby a způsob výkonu státního dozoru nad financováním dopravní obslužnosti a ostatních závazků veřejné služby stanoví prováděcí předpis. Podle odst. 4 zajišťuje-li dopravce přepravní služby mimo závazky veřejné služby nebo jiné činnosti, je povinen vést oddělenou souhrnnou analytickou evidenci závazků veřejných služeb, která se člení na evidenci podle jednotlivých krajů. Finanční prostředky určené k úhradě prokazatelné ztráty nesmí být použity k jiným účelům.

Podle § 3 odst. 1 vyhlášky Ministerstva dopravy č. 241/2005 Sb., o prokazatelné ztrátě ve veřejné drážní osobní dopravě a o vymezení souběžné veřejné osobní dopravy (dále jen „vyhláška č. 241/2005 Sb.“), se výše prokazatelné ztráty stanoví jako rozdíl mezi výší ekonomicky oprávněných nákladů zvýšených o přiměřený zisk a celkovými výnosy z provozování veřejné drážní osobní dopravy vlaky regionální a celostátní dopravy. Podle odst. 2 je podrobné členění ekonomicky oprávněných nákladů a výnosů uvedeno ve výkazu nákladů a výnosů z přepravní činnosti ve veřejné drážní osobní dopravě (dále jen "výkaz"), jehož vzor je v příloze č. 1 této vyhlášky. Podle odst. 3 dopravce zajistí přiřazování ekonomicky oprávněných nákladů do úseků drah zvlášť pro vlaky regionální dopravy a celostátní dopravy. Následně se přiřazené náklady rozčlení do územních obvodů krajů. Podle odst. 6 tržby z jízdného přiřadí dopravce do úseků drah zvlášť pro vlaky regionální dopravy a pro vlaky celostátní dopravy a následně do územních obvodů krajů.

Podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 241/2005 Sb. splnění objednaného dopravního výkonu prokazuje dopravce údajem o ujetých vlakových kilometrech podle smlouvy o závazku

veřejné služby. Dopravce používá označení tratí, čísla vlaků a spojů podle zveřejněného jízdního řádu. Podle odst. 3 výpočet prokazatelné ztráty dopravce dokládá výkazem.

Podle § 35 zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, účinného od 1. 7. 2010 (dále jen „zákon o veřejných službách v přepravě“), práva a povinnosti ze závazku uzavřeného podle dosavadních předpisů zůstávají zachovány v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropských společenství a řídí se dosavadními právními předpisy.

Krajský soud se zabýval nejprve namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. Obecně lze konstatovat, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu může spočívat v nedostatku důvodů, anebo v jeho nesrozumitelnosti [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. O nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost rozhodnutí se jedná zejména v případech, kdy z výroku a obsahu přezkoumávaného rozhodnutí správního orgánu není vůbec zřejmé, jak vůbec správní orgán rozhodl. Vedle toho nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů napadeného rozhodnutí se týká primárně nedostatků odůvodnění rozhodnutí, jehož náležitosti v případě rozhodnutí odvolacího orgánu o odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí poskytnout požadované informace vyplývají z § 20 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím ve spojení s § 68 správního řádu. Povinností správního orgánu je uvést v odůvodnění rozhodnutí důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu).

Žalovaný se opřel v části odůvodnění, která se vztahuje k žalobou napadené části výroku rozhodnutí žalovaného, o zásadní úvahu, že relevantní právní předpisy nestanoví povinnému subjektu povinnost disponovat předmětnými výkazy o příjmech, nákladech a dotacích v žalobcem požadované struktuře, tj. v členění podle linek. Žalovaný tento argument vyjádřil v odůvodnění napadeného rozhodnutí jasně a srozumitelně, čímž zároveň vyloučil konkurující úvahy, které namítal v podaném odvolání žalobce. Skutečnost, že žalovaný odůvodnil svůj závěr stručně, nečiní bez dalšího napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Požadavek podrobného odůvodnění rozhodnutí nelze vykládat tak, že by se žalovaný jako odvolací orgán měl zabývat zvlášť každou dílčí úvahou či skutečností uvedenou v odvolání. Rozhodující v daném případě je, že žalovaný vyjádřil v podstatných rysech svůj právní názor, z něhož dovedl nedůvodnost odvolání. Důvodnou není ani související žalobní námitka, že žalovaný pouze převzal úvahy povinného subjektu, aniž připojil vlastní úvahy či hodnocení. Z odůvodnění vyplývá, že se žalovaný ztotožnil s důvody, které vedly povinný subjekt k odmítnutí poskytnout informace uvedené v bodě 3. Za této situace proto nebylo nutné, aby odůvodnění vlastního rozhodnutí dále doplňoval o další úvahy, skutkové nebo právní důvody, jestliže odvolání neobsahovalo nové argumenty, resp. i tyto argumenty byly ve světle odůvodnění rozhodnutí povinného subjektu vyvráceny. Soud tak shledal námitku nepřezkoumatelnosti směřující proti rozhodnutí žalovaného nedůvodnou.

Dále se soud zabýval druhým žalobním bodem, který spočívá v posouzení otázky, zda poskytnutí žalobcem požadovaných informací představuje vytváření nových informací, na něž se povinnost poskytovat informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím

nevztahuje (§ 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím). Ze zákona o svobodném přístupu k informacím vyplývá, že povinný subjekt, kterým je v daném případě územní samosprávný celek, má povinnost poskytovat na žádost informace vztahující se k jeho působnosti. Tato povinnost se vztahuje i na informace o používání veřejných prostředků, včetně informací o rozsahu a příjemci veřejných prostředků (§ 8b a § 9 zákona o svobodném přístupu k informacím). Jak opakovaně zdůrazňuje judikatura soudů ve správním soudnictví, v případě použití veřejných prostředků existuje zvlášť silný veřejný zájem na transparentnosti a poskytování takových údajů veřejnosti. Zpřístupnění takových údajů veřejnosti představuje předpoklad účinné veřejné kontroly (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 5 As 64/2008-155, publ. pod č. 2109/2010 Sb. NSS, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2012, č. j. 1 As 142/2012-32, dostupný na www.nssoud.cz). Ovšem ani povinnost poskytovat informace o použití veřejných prostředků není absolutně neomezená a je limitovaná výlukami a výjimkami, které jsou obsažené v zákoně o svobodném přístupu k informacím, a to např. z důvodu ochrany soukromí fyzických osob, obchodního tajemství, práv k nehmotnému vlastnictví atp. Na povinnost poskytovat informace o použití veřejných prostředků se vztahuje i výluka podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož jsou z poskytování vyloučeny názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Neexistuje žádný rozumný důvod, který by aplikaci citovaného ustanovení ve vztahu k informacím o použití veřejných prostředků vylučoval. V daném případě povinný subjekt a žalovaný zjevně opřeli důvod odmítnutí poskytnout informace požadované v bodě 3 žádosti o výluku podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím a právě k tomuto důvodu se také vztahuje podstatná část jejich argumentace.

Podle stávající judikatury Nejvyššího správního soudu lze odmítnout žádost o informace z důvodu, že by bylo nutné vytvořit nové informace (§ 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím) pouze za předpokladu, že povinný subjekt požadované informace nemá a nemá ani povinnost těmito informacemi disponovat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011 – 67, publ. pod č. 2635/2012 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku konstatoval, že *„prvotním předpokladem pro odmítnutí žádosti o informace s tím, že by šlo o vytvoření nových informací, je logicky skutečnost, že povinný subjekt danými informacemi v požadovaném tvaru dosud nedisponuje. Dalším důležitým předpokladem je to, že povinný subjekt nemá povinnost předmětnými informacemi disponovat. I v případě, že by poskytnutí požadovaných informací pro správní orgán objektivně představovalo nutnost vytvořit novou informaci, tedy může nastat situace, v níž správní orgán nebude oprávněn poskytnutí takových informací odepřít. Nerespektováním povinnosti evidovat požadované informace se nemůže zbavit své povinnosti předmětné informaci poskytovat; vytvářením takových informací by pouze napravoval své dřívější pochybení.“* Na tento závěr navázal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 11. 2013, č. j. 8 As 9/2013-30, v němž uvedl, že *„[p]rvním předpokladem je skutečnost, že povinný subjekt danými informacemi v požadovaném tvaru dosud nedisponuje. Dalším předpokladem je, že povinný subjekt nemá povinnost předmětnými informacemi disponovat. [...] První podmínku, že povinný subjekt nemá požadované informace, je třeba posoudit v souvislosti s druhou podmínkou, zda povinný subjekt má povinnost tyto informace mít. S ohledem na tzv. negativní důkazní teorii totiž nelze prokázat negativní skutečnost, tedy že informace požadované stěžovatelem neexistují (srov. např.*

rozsudky ze dne 26. 7. 2006, čj. 3 Azs 35/2006 – 104, č. 951/2006 Sb. NSS, a ze dne 5. 6. 2013, čj. 2 Afs 57/2012 – 35, nebo nález Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2010, sp. zn. I. ÚS 22/10, bod 24).“

Pokud jde o projednávanou věc, splnění první podmínky vyplývá z obsahu správního spisu. Ve smlouvě o závazku jsou obsažena ujednání o obsahu a náležitostech výkazů a údajů, které jsou povinnému subjektu předkládány k doložení prokazatelné ztráty. Podle čl. VI odst. 7 smlouvy o závazku má dopravce povinnost předkládat souhrnné čtvrtletní výkazy nákladů a výnosů z přepravní činnosti za všechny linky (úseky tratí) provozované v kraji. Vedle toho jsou povinnému subjektu podle čl. VII odst. 1 a 2 předkládány čtvrtletně také údaje o využití jednotlivých spojů a přehled neuskutečněných spojů. Dále je povinnému subjektu vždy před uzavřením každoročního dodatku ke smlouvě o závazku předkládán výpočet (plán) výše prokazatelné ztráty na další roční období ve stejné struktuře jako výkaz nákladů a výnosů (viz čl. IV odst. 2 smlouvy o závazku). Nad rámec těchto výkazů a plánů neukládá smlouva o závazku dopravci povinnost předkládat povinnému subjektu jakékoliv další údaje týkající nákladů a výnosů či vyčíslení prokazatelné ztráty. Údaje v souhrnných výkazech o nákladech a výnosech nelze bez dalšího rozčlenit a přiřadit k jednotlivým provozovaným linkám (úsekům tratí). Lze proto přisvědčit povinnému subjektu, který v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí uvedl, že požadované informace nelze z dostupných výkazů vytvořit. Rozčlenění by bylo možné pouze tehdy, pokud by povinný subjekt vyžádal od dopravce podrobnější rozčlenění údajů o nákladech a výnosech, což mu však smlouva o závazku ani závazné právní předpisy neukládají. Povinnému subjektu jsou poskytovány pouze souhrnné výkazy z přepravní činnosti, neboť objednává soubor vlaků nikoliv jednotlivé tratě. Ani z ostatních listin obsažených ve správním spise nevyplývá, že by povinnému subjektu byly předkládány výkazy v podrobnějším členění, než souhrnně za všechny linky provozované v kraji. Soud proto nemá pochybnosti o tom, že povinný subjekt nedisponuje výkazy v členění požadovaném žalobcem (anebo v jiném podrobnějším členění) a tyto informace nelze ani vytvořit z dostupných výkazů. První podmínka aplikovatelnosti § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím je tedy v daném případě splněna.

Druhou podmínkou, která vyplývá z citované judikatury, je, že povinný subjekt nemá povinnost požadovanými informacemi disponovat. Je proto třeba se zabývat otázkou, zda z relevantních právních předpisů vyplývá (či nikoliv) povinnému subjektu povinnost zjišťovat požadované informace a dále je evidovat a mít k dispozici. Relevantními právními předpisy jsou primárně zákon o dráhách a prováděcí vyhlášky k tomuto předpisu. Právní úprava závazků veřejné služby v drážní dopravě byla obsažena v § 39 - § 39d zákona o dráhách, následně však byla tato ustanovení s účinností od 1. 7. 2010 zrušena a nahrazena zákonem o veřejných službách v přepravě. Zároveň byla zrušena i prováděcí vyhláška č. 241/2005 Sb., která byla až po určité době nahrazena vyhláškou č. 296/2010 Sb., o postupech pro sestavení finančního modelu a určení maximální výše kompenzace, účinnou od 1. 11. 2010. Vedle této vnitrostátní právní úpravy se na závazky veřejné služby v drážní dopravě vztahují také přímo aplikovatelné předpisy unijního práva. Relevantní právní úprava byla obsažena zejména v nařízení Rady (EHS) č. 1191/69, o postupu členských států ohledně závazků vyplývajících z pojmu veřejné služby v dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách, ve znění pozdějších změn (dále jen „nařízení č. 1191/69“), a v nařízení Rady (EHS) č. 1107/70, o poskytování podpor dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách (dále jen

„nařízení č. 1107/70“), která však byla obě zrušena a s účinností od 3. 12. 2009 nahrazena novým nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007, o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70 (dále jen „nařízení č. 1370/2007“).

Vzhledem k tomu, že po uzavření smlouvy o závazku došlo k podstatným legislativním změnám, je třeba posoudit, jakou právní úpravou se řídí vztahy touto smlouvou upravené. Smlouva o závazku uzavřená dne 1. 12. 2009 má podle § 39a zákona o dráhách povahu veřejnoprávní smlouvy, tj. je dvoustranným právním úkonem, jenž ve smyslu § 159 odst. 1 správního řádu zakládá práva a povinnosti v oblasti veřejného práva. Jde o subordinační typ veřejnoprávní smlouvy podle § 161 odst. 1 správního řádu, obdobně jako tomu je v případě smluv o závazku veřejné služby ve veřejné linkové dopravě podle § 19 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 31/2007-82, publ. pod č. 1675/2008 Sb.NSS). V případě veřejnoprávních smluv se uplatňuje obecný princip zákazu retroaktivity, z něhož vyplývá, že pro vznik právních vztahů existujících před nabytím účinnosti nové právní normy je třeba posuzovat právní nároky, které z takových právních vztahů vznikly, jakož i již vykonané právní úkony, podle původní právní normy (srov. nálezy ÚS ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>). Nejvyšší správní soud v této souvislosti v rozsudku kompetenčního senátu ze dne 9. 8. 2011, č.j. Komp 1/2011-69, konstatoval, že obecný princip zákazu retroaktivity je „se zřetelem k požadavku jednoty a nerozpornosti právního řádu nutno aplikovat i ve vztahu k veřejnoprávním smlouvám. Ani specifický charakter těchto právních úkonů totiž odchylný přístup k ochraně právní jistoty, resp. legitimního očekávání smluvních stran nikterak neodůvodňuje.“ Tomu odpovídá přechodné ustanovení obsažené v § 35 odst. 1 zákona o veřejných službách v přepravě, podle něhož práva a povinnosti ze závazku uzavřeného podle dosavadních předpisů zůstávají zachovány v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropských společenství a řídí se dosavadními právními předpisy. Toto přechodné ustanovení navazuje na přechodná ustanovení obsažená v nařízení č. 1370/2007, o čemž svědčí poznámka pod čarou k § 35 odst. 1 zákona o veřejných službách v přepravě, která výslovně odkazuje na čl. 8 odst. 3 tohoto nařízení. Důvodová zpráva k zákonu o veřejných službách v přepravě v této souvislosti uvádí, že „[p]řechodná ustanovení návrhu zákona obsahují jednak úpravu navázanou na čl. 8 nařízení 1370/2007, (...). V souladu s čl. 8 odst. 3 nařízení 1370/2007 se v přechodných ustanoveních stanoví, že smlouvy uzavřené podle dosavadních právních předpisů zůstávají dále v platnosti a zároveň je omezena možnost prodlužování platnosti těchto smluv, aby nedocházelo k obcházení postupů podle nařízení 1370/2007.“

Ustanovení § 35 odst. 1 zákona o veřejných službách v přepravě je proto třeba vykládat v souvislosti s unijními předpisy, které obsahují vlastní přechodná ustanovení. Z prvního pododstavce čl. 8 odst. 2 nařízení č. 1370/2007 plyne, že uzavírání smluv o veřejných službách v přepravě po železnici musí být uvedeno do souladu s článkem 5 tohoto nařízení nejpozději do 3. prosince 2019. Podle čl. 8 odst. 3 písm. d) nařízení č. 1370/2007 toto ustanovení však nedopadá na smlouvy o veřejných závazcích uzavřené v souladu s právem Společenství a vnitrostátním právem od 26. 7. 2000 do 3. 12. 2009, i pokud byly uzavřeny na základě jiného řízení, než spravedlivého nabídkového řízení. Podle druhého pododstavce čl. 8 odst. 3 takové smlouvy zůstávají v platnosti pouze do uplynutí doby jejich platnosti, pokud

mají omezenou dobu trvání srovnatelnou s dobami trvání uvedenými v článku 4, přičemž podle čl. 4 odst. 3 doba trvání smluv o veřejných službách musí být omezena a nepřekročí 15 let v případě služeb v přepravě cestujících po železnici nebo jinými druhy drážní dopravy.

Smyslem a účelem § 35 odst. 1 zákona o veřejných službách v přepravě je, aby se smlouvy o závazcích z veřejné služby v drážní dopravě uzavřené do 3. 12. 2009 včetně řídily vnitrostátní právní úpravou platnou v době jejich uzavření. Práva a povinnosti dopravce a povinného subjektu se tak i pro dobu po 1. 7. 2010 primárně řídí zákonem o dráhách ve znění účinném do 30. 6. 2010 a vyhláškou č. 241/2005 Sb.

Pokud jde časovou působnost předpisů unijního práva, které upravují problematiku závazků veřejné služby v drážní dopravě, soud se otázkou aplikovatelnosti těchto předpisů na daný případ blíže nezabýval, neboť posouzení této otázky není rozhodné pro rozhodnutí ve věci samé. Ani zrušená nařízení č. 1191/69 a č. 1107/70, ani nařízení č. 1370/2007, které je nahradilo, neupravují postup pro ověření výše prokazatelné ztráty, ani konkrétní obsah údajů či výkazů, které by měl dopravce poskytovat či zpřístupnit příslušnému orgánu, který smlouvu o veřejné službě uzavřel. Taková ustanovení jsou obsažena výlučně v předpisech vnitrostátního práva a při posuzování rozsahu informační povinnosti povinného subjektu vůči žalobci se tedy unijní právo bezprostředně neuplatní.

Zákon o dráhách ukládá dopravci povinnost vést v rámci plnění závazku veřejné služby oddělenou souhrnnou analytickou evidenci závazků veřejných služeb, která se člení na evidenci podle jednotlivých krajů (§ 39a odst. 4). Bližší podrobnosti o této evidenci stanoví prováděcí předpis, kterým je vyhláška č. 241/2005 Sb. Z § 3 odst. 3 vyhlášky č. 241/2005 Sb. vyplývá, že dopravce je povinen přiřazovat ekonomicky oprávněné náklady do úseků drah zvlášť pro vlaky regionální dopravy a celostátní dopravy. Následně se přiřazené náklady rozčleňují do územních obvodů krajů. Obdobně se přiřazují i tržby z jízdného (§ 3 odst. 3 vyhlášky č. 241/2005 Sb.). Jinými slovy, je povinností dopravce, který provozuje veřejnou drážní dopravu osob na základě smlouvy o veřejném závazku, vést analytickou účetní evidenci, která se vytváří tak, že se ekonomicky oprávněné náklady a výnosy (tržby z jízdného) přiřazují nejprve k jednotlivým úsekům drah. Až následně je dopravce přiřazuje podle územního principu k jednotlivým krajům, přičemž je povinen dodržet také členění na vlaky regionální a celostátní dopravy. Dopravce tedy musí vytvářet podrobné analytické účetní záznamy na úrovni jednotlivých úseků drah, na což zcela správně poukazuje žalobce. Až následným přiřazením k jednotlivým krajům jsou zjištěny souhrnné údaje o výši ekonomicky odůvodněných nákladů a výnosů na úrovni kraje (s vyloučením celostátních linek). Prokazatelná ztráta (kompenzace), která je hrazena (kompenzována) dopravci podle § 39a odst. 2 písm. a) zákona o dráhách, se stanoví na základě údajů takto vedené evidence. Podle uvedeného mechanismu ovšem výpočet prokazatelné ztráty provádí dopravce, nikoliv povinný subjekt. Dopravce podle § 4 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 241/2005 Sb. prokazuje splnění závazku údajem o ujetých vlakových kilometrech a dále pouze dokládá výpočet prokazatelné ztráty výkazem, jehož vzor je obsažen v příloze č. 1 k vyhlášce č. 241/2005 Sb. Z tohoto vzoru, obsahujícího podrobné členění ekonomicky oprávněných nákladů a výnosů, je však zřejmé, že údaje jsou předkládány souhrnně za všechny dopravní výkony provedené na základě smlouvy o závazku, nikoliv v členění podle jednotlivých provozovaných linek. Zákon o dráhách ani vyhláška č. 241/2005 Sb. neukládají dopravci povinnost předkládat analytické

záznamy o nákladech a výnosech na úrovni jednotlivých úseků drah povinnému subjektu. Tato povinnost nevyplyvá ani ze smlouvy o závazku. A není-li taková povinnost výslovně upravena zákonem, nemůže být tato mezera v zákoně odstraněna ani extensivním výkladem zákona o dráhách a prováděcí vyhlášky č. 241/2005 Sb., neboť v souladu se zásadou legální licence lze povinnosti ukládat toliko na základě zákona a v jeho mezích (čl. 4 odst. 1 Listiny).

Je tedy třeba učinit závěr, že relevantní vnitrostátní právní předpisy upravující smlouvu o veřejném závazku v drážní dopravě neukládají dopravci povinnost předkládat povinnému subjektu výkazy o nákladech a výnosech anebo jiné podklady v podrobném členění podle jednotlivých linek. Takovou povinnost neukládají ani unijní právní předpisy.

Pokud jde o namítané zajištění kontroly efektivity a transparentnosti vynaložených veřejných prostředků, je provádění kontroly primárně úkolem povinného subjektu jako objednatele dopravní obslužnosti. Kraj nese odpovědnost za účelné a hospodárné využití vynaložených prostředků [§ 17 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů]. V tomto ohledu lze přisvědčit žalobci, že je povinností povinného subjektu provádět kontrolu hospodárného využití prostředků, která by měla být zaměřena mj. i na správnost výše prokazatelné ztráty (kompenzace). K tomuto účelu slouží zejména postupy veřejnosprávní kontroly prováděné podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“). Dopravce jako příjemce veřejné finanční podpory podléhá této kontrole, přičemž kontrolní oprávnění náleží podle § 9 odst. 2 zákona o finanční kontrole Středočeskému kraji jako poskytovateli veřejné finanční podpory. Tuto formu kontroly ostatně předpokládá čl. X smlouvy o závazku, který obsahuje bližší podrobnosti o výkonu kontrolní činnosti. Veřejnosprávní kontrola je zaměřena na ověření skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky, a to zejména při vynakládání veřejné finanční podpory u kontrolovaných osob před jejich poskytnutím, v průběhu jejich použití a následně po jejich použití (§ 3 odst. 2 zákona o finanční kontrole). Jak správně uvedl žalobce, předmětem finanční kontroly je mj. hospodárnost, účelnost a efektivnost použití veřejné podpory [§ 11 odst. 4 písm. b) zákona o finanční kontrole]. Odpovědnost za organizování, řízení a zajištění přiměřenosti a účinnosti finanční kontroly mají vedoucí orgány veřejné správy v rámci své řídicí pravomoci. Podle § 5 písm. a) jsou přitom povinni zejména organizovat finanční kontrolu tak, aby byla zajištěna přiměřená jistota, že tato kontrola podává včasné a spolehlivé informace o hospodaření, které jsou podkladem pro zajištění účinného řízení výkonu veřejné správy při plnění schválených záměrů a cílů. Je tedy na povinném subjektu, aby vlastní činností zajistil dostatečně efektivní kontrolu veřejných finančních prostředků, které jsou vynakládány na uhrazení prokazatelné ztráty.

Povinný subjekt nebo jím pověřená osoba je oprávněna si za účelem výkonu kontrolních oprávnění zjednat přístup k nezbytně potřebným účetním záznamům dopravce, tedy včetně záznamů o nákladech a výnosech, které jsou vedeny na úrovni jednotlivých úseků drah (§ 13 odst. 4 zákona o finanční kontrole). Veřejnosprávní kontrola hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti však není zaměřena na zjišťování údajů o provozu jednotlivých linek ve své úplnosti. Jak vyplývá z návěti § 11 odst. 4 zákona o finanční kontrole, tato forma následné kontroly je prováděna *ex post*, a to pouze u vybraného vzorku operací, nikoliv tedy v podobě kontroly všech účetních záznamů na úrovni analytických účtů. Z uvedeného nelze

dovodit, že by bylo povinností povinného subjektu během finanční kontroly shromažďovat veškeré údaje o výnosech a nákladech podle jednotlivých tratí anebo vytvářet výkazy o nákladech a výnosech v požadovaném členění. Dopravce má povinnost součinnosti při finanční kontrole, která zahrnuje i předkládání příslušných účetních záznamů. Zákon neukládá kontrolující osobě, aby převzala a uchovávala ve své dispozici účetní záznamy nebo jejich kopie. Výsledkem kontroly jsou pouze kontrolní zjištění zachycená v protokolu o kontrole upraveném v § 15 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění účinném do 31. 12. 2013, resp. v § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), účinného od 1. 1. 2014. Zjištěné nedostatky na úrovni analytických účtů tak mohou být případně zachyceny v protokolu o finanční kontrole, zpravidla však nikoliv ve své úplnosti. Vzhledem k tomu, že žalobce nežádal o poskytnutí protokolů o kontrole, nebylo v daném případě třeba zjišťovat, zda povinný subjekt finanční kontroly za předmětné období prováděl a s jakými výsledky. Lze tak shrnout, že povinnost disponovat žalobcem požadovanými informacemi nevyplývá ani z předpisů o finanční kontrole, na něž poukazoval.

Ani ze zásady transparentnosti, o kterou žalobce opakovaně opíral svou argumentaci, nelze bez dalšího dovodit oprávněnost jeho požadavku. Lze sice souhlasit s názorem, že princip transparentnosti představuje základní pilíř unijních předpisů upravujících veřejné služby v přepravě cestujících po železnici. Tento princip vyzvedl již Soudní dvůr, který se kompenzacemi za veřejné služby zabýval v již zmíněném rozsudku ve věci *Altmark Trans GmbH*. V tomto rozsudku uvedl jako jednu z podmínek pro stanovení kompenzací, že ukazatele, na jejichž základě se kompenzace počítá, musí být stanoveny předem a objektivním a transparentním způsobem. Závěry Soudního dvora se následně odrazily i v nařízení č. 1370/2007, které výslovně uvádí např. v bodě 30 preambule, že přímo uzavírané smlouvy o veřejných službách by měly podléhat zvýšené transparentnosti. I přes uvedené však nelze princip transparentnosti vykládat v tom smyslu, že by v jeho důsledku byla dopravci uložena povinnost, která není určitě uložena zákonem anebo přímo aplikovatelným unijním předpisem. Není přiléhavá ani námitka, že poskytování údajů o nákladech a výnosech na jednotlivých linkách je jediným způsobem, jak zajistit kontrolu toho, zda poskytování kompenzací nepředstavuje nedovolenou státní podporu. Soudní dvůr v citovaném rozsudku ve věci *Altmark Trans GmbH* uvedl, že kompenzace (resp. poskytnutí úhrady za prokázanou ztrátu) za veřejné služby nepředstavují zvýhodnění ve smyslu článku 87 Smlouvy (nyní čl. 107 odst. 1 SFEU) pouze tehdy, pokud jsou splněny čtyři kumulativní podmínky uvedené v tomto rozsudku. V dnešní podobě je ovšem mechanismus kontroly dodržování zákazu poskytování veřejné podpory institucionálně zajištěn na unijní úrovni Komisí a na vnitrostátní úrovni koordinačním orgánem, kterým je Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Povinný subjekt, který je objednatелеm osobní drážní dopravy v rozsahu smlouvy o závazku, je sice povinen (jako orgán členského státu) řídit se pravidly, která upravují poskytování veřejné podpory, a zajistit, aby prokázaná ztráta byla hrazena dopravci pouze v odpovídající výši. To však nic nemění na rozsahu výkazních a kontrolních povinností dopravce. Předpisy upravující veřejnou podporu na úrovni unijního i vnitrostátního práva neupravují specifické povinnosti příjemců veřejné podpory, z nichž by bylo možno dovodit, že dopravce měl povinnost poskytovat žalovanému výkazy v požadované formě.

Na základě uvedených úvah tak krajský soud dospěl k závěru, že osoba povinná neměla obecnou povinnost vyžadovat od dopravce výkazy o nákladech a výnosech v členění

podle jednotlivých linek (ani v jiném obdobném členění) a těmito informacemi disponovat. Jsou tedy kumulativně splněny obě podmínky pro uplatnění výluky z povinnosti poskytovat informace. Jinými slovy poskytnutí předmětných výkazů by představovalo vytvoření nových informací, na které se vztahuje výluka podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Soud nepřisvědčil ani žalobcově poslední námitce, že mu měly být poskytnuty alespoň výkazy nákladů a výnosů, které povinný subjekt získal v období od roku 2009 na základě smlouvy o závazku, a to alespoň v takovém členění, v jakém mu byly předloženy. Žalobce v žádosti, doplněné podáním ze dne 5. 12. 2013, výslovně požádal o výkazy kompenzací podle jednotlivých linek (úseky drah) v členění, v jakém jsou předkládány Ministerstvu dopravy, nebo ve členění obdobném, a to za období od roku 2009 do současnosti. Jak již bylo uvedeno, poskytnutí podrobných výkazů bylo oprávněně odmítnuto. Žalobce tedy v takovém případě žádal o alternativní vysvětlení, jakým způsobem povinný subjekt organizuje jako řádný hospodář veřejnou dopravu v kraji a kontroluje výdaje z krajského rozpočtu na zajištění regionální osobní drážní dopravy. Tato informace mu byla poskytnuta, když povinný subjekt v prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že hospodárnost vynakládaných prostředků je zajišťována každoročním uzavíráním dodatku smlouvy o závazku a vynakládané prostředky jsou kontrolovány dle výkazů dokládaných dopravcem, který je v případě nesrovnalostí vyzván k vysvětlení. Povinný subjekt tak dostal své povinnosti. Z formulace žalobcovy žádosti nelze dovodit, že by v případě neposkytnutí podrobných výkazů měl zájem o poskytnutí souhrnných výkazů počínaje rokem 2009, jak nyní tvrdí. Žalobce z logických důvodů v žádosti neuvedl, jakým způsobem by měly být výkazy členěny „obdobným způsobem“ jako v členění podle linek (úseků drah), které primárně požadoval. Lze však s ohledem na formulaci bodu 3 podané žádosti dospět k závěru, že podstatou bylo poskytnutí výkazů v členění podrobnějším, než v souhrnných výkazech za všechny linky provozované v kraji. To dokládá i doprovodný text, v němž žalobce uvedl, že již v minulosti žádal o poskytnutí informací v členění podle jednotlivých linek objednaných krajem, a dále, že tyto informace nebyly poskytnuty, přestože Ministerstvo dopravy tato data týkající se dálkové osobní dopravy zveřejnilo. Zájem žalobce tak bezpochyby směřoval k výkazům v podrobnějším členění, než souhrnně za celý kraj. Za tohoto stavu proto již nebylo povinností povinného subjektu, aby žalobce vyzýval k upřesnění žádosti podle § 14 odst. 5 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Nedisponuje-li povinný subjekt výkazy kompenzací podle jednotlivých linek (úseků drah) ani v obdobném (podrobném) členění, pak zcela oprávněně žádost o poskytnutí informací v bodě 3 odmítá.

Soud proto na základě shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, náležela by mu tedy plná náhrada nákladů řízení, které mu však nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Náhradu nákladů spojených s podáním vyjádření a účasti pracovnice žalovaného u jednání ovšem soud podle § 60 odst. 7 s. ř. s. žalovanému nepřiznal (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2007, č. j. 6 As 40/2006 - 87, publ. pod č. 1260/2007 Sb. NSS, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79, publ. pod č. 3344/2016 Sb. NSS nebo usnesení rozšířeného senátu

Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47, publ. pod č. 3228/20015 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 28. dubna 2016

Olga Stránská, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Bc. Pavlína Švejdvá